Ч. 194 (10.871). Львів, п'ятниця 3. вересня 1926. Рік XL...

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11–12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед зборами Ліґи Націй.

Проєкт реорґанізації Ради прийнятий одноголосно.

Женева, 1. вересня 1926.

На нинішньому засіданні реорґанізаційної комісії Ради Ліґи Націй, в часі дискусії над проєктом, представленим підкомісією, всі члени признали добру волю підкомісії і виявили примирливий тон. Представники Арґентини, Швеції і Польщі заявили, що були готові поробити нові уступки зі своєї точки погляду, щоб тільки дійти до одноцушности. Представник Польщі голосував за проєктом, одначе зробив застереження в справі права поновного вибору. Шіяльоя закликав Еспанію, аби взяла під увагу трудноші теперішньої хвилі і висловив жаль, який усі відчулиб, якби дотеперішня праця пішла на марне й не видала плодів.

Після того реорґанізаційна комісія Ради прийняла на пленарному засіданні одноголосно проєкт підкомісії. Здержався від голосування тільки представник Еспанії.

Заява польського уряду.

На попол. пленарному засіданні комісії мін. Сокаль зложив в імени польського уряду таку заяву, застерігаючи право для Польщі до постійного місця:

У хвилі, коли комісія має заявитися в справі збільшення числа постійних місць у Раді Ліґи Націй, я приневолений заявити в імени свого уряду, що він ніколи не перестав уважати домагання Польщі постійного місця в Раді Ліґи Націй оправданим і належним, не лише з точки погляду інтересів Польщі, які виходять із її географічного положення і її політичної ролі в Европі, але також із точки погляду інтересів тої міжнародньої групи, якої мирна акція висловлюється в Лізі Націй. Польський уряд переконаний, що признання Польщі постійного місця в Раді Ліґи Націй запевнило би з успіхом стабілізацію відносин в Европі. З тих усіх причин Польща ревервує собі право реалізації свого домагання в хвилі, яку признає відповідною. В теперішнім політичнім положенні мій уряд готов не противитися розвязці, яка вможливить полагодити крізу в Лізі Націй.

Інтервю з мін. Залеським.

Мін. Залеський говорив із паризьким кореспондентом „Курера Польского" на тему становища Польщі в Женеві. Польща — говорив мін. Залеський — ніколи не зречеться права до постійного місця в Раді і при кождій нагоді ставитиме це домагання і зміряти до його здійснення. Одначе Польща, що є чинником ладу і мира в Европі, не хоче нічим утруднювати міжнародного положення. Тому теж, щоби не замотувати і так скомплікованого положення в Женеві, вдоволиться на разі півпостійним місцем із правом рефлексії. Польща мусить домагатися приступлення до Ради Ліґи рівночасно з Німеччиною. Не йде тут про рівночасність у безоглядпім часі, то зн. про сам день вибору. Одначе ходить про це, щоби сама справа признання Польщі місця в Раді не була преюдикована, але усталена, заки Німеччина не засяде в Лізі.

Польща й постуляти Еспанії.

Делеґат Польщі сказав під адресою Еспанії так: Польща зберігала завсіди у відношенні до еспанського народу почуття щирої приязни. Була би щаслива, якби Еспанія дальше продовжала свою цінну співпрацю в лоні Ради Ліґи Націй. Якби політичні обставини незалежно від Польщі дозволили на створення в цій хвилі більшої скількости постійних місць, то уряд Польщі був би щасливий, якщо постуляти Еспанії були би зреалізовані.

Становище Італії.

Кореспондент римської „Трибуни" пише: Сенатор Шіяльоя ствердив виразно, що його критичне становище супроти проєкту Фромажота було подиктоване виключно охотою дійти до ясного порозуміння, згідного зі статутом Ліґи Націй. Дальше зазначує, що політичні кола Риму вдоволені з того, що через розширення Ради Ліґи Націй осягнено компроміс, що рахується зі слушними аспіраціями Польщі. Слід признати, що італійська делеґація добре заступала польські домагання.

Мексик і Ліґа Націй.

Льондон, 1. вересня 1926.

Уряд Нікараґуи вислав протест до Ліґи Націй проти інтервенції Мексику в Нікараґуа. На це Секретаріят Ліґи вислав письмо до мексиканського уряду з проханням вияснити справу. У відповідь на це уряд Мексика заявив коротко: Мексик не є членом Ліґи Націй і дякує за інтервенцію.

Конфіската прив. власности Панґальоса.

Льондон, 1. вересня 1926.

Як повідомляють із Атен, новий міністер справедливости займається тепер виправлюванням акту обвинувачення проти Панґальоса і товаришів за державну зраду, доконану тим, що привластили собі владу, створивши уряд без уповажнення народу. Крім того Панґальоса і тов. обвинувачують за те, що використали свої становища для приватних користей. Уряд задумує мабуть сконфіскувати приватну власність Панґальоса і його товаришів.

Конференції гетьм. Скоропадського.

Берлін, 1. вересня 1926.

„Русспресс" повідомляє, що велику сензацію викликала конференція б. гетьмана Павла Скоропадського, що мешкає під Берліном, з німецьким амбасадором у Москві гр. Брокдоф-Ранцав. Предметом тої конференції була по всякій правдоподібности політична ситуація взагалі, на Радянській Україні зокрема. Берлінські українські гетьманські кола запевняють, що гетьман Скоропадський відбуде на днях розмову з президентом Німеччини марш. Гінденбурґом. До цієї розмови тутешні політичні кола привязують велике політичне значіння.

Після експльозії в Дрогобичі.

Дрогобич, ... вересня 1926.

Поліційні і військові власти й огнева сторожа усувають звалища експльозії. Вчора добули зпід звалищ роздавлене і спалене тіло Баруха Габера з Дрогобича. Крім того ствердили, що тіло, яке найшли на вулиці перед домом, у якім була експльозія, належить до господаря Юрка Ковальського. Він підчас експльозії переходив саме попри той дім. Ковальський (з Борислава, замешкалий в Раточині) прийшов був до адвоката за порадою перед судовою розправою. Помер також Иосиф Ткач, 15-літній торг. помічник у бюрі часописів Таппе. Вибух кинув Ткачем так сильно на якийсь гострий предмет, що розірвало йому тенеса. Загалом досі померло 6 людей. Виновник вибуху Білоус тяжко ранений, мабуть удержиться при житті. Власник того дому, Хаім Левенберг, якого перевезли в грізному стані до шпиталя, помер уже. Вчора був похорон Хаіма Левенберга і візника Лібермана, а завтра буде похорон дальших жертв.

Біржа.

Гроші.

Курс доляра в готівці у приватних оборотах 8·96—8·97 при незначно сильнішій тенденції. За чеки платили 9·01 зол.

Збіжа.

В біржевому обороті трансакції в ячмені і вівсі. Поза біржею обороти в хлібному збіжі зменшились. З огляду на обильну подачу, ціни падуть. Обильна подача красової муки. Тенденція зниж:ова. Настрій здержливий. Пшениця нова двірська з неґ. дост. 44·50, пшениця нова селянська з неґ. дост. 42·50, жито нове з неґ. дост. 29·50, овес новий з неґ. дост. 23·50.

Мирна політика?

Львів, 2. вересня 1926.

Польська закордонна політика ніколи не була самостійна. Польща, покликана до життя великими державами, — зовсім природно — мусіла в ділянці закордонної політики менше або більше йти в хвості великих держав, воскресителів і протекторів. Коли вона й виявляла своєрідну „самостійність", то тільки в змаганні якнайдалі на схід і захід поширити свої границі, себто створити собі на довшу мету непоборні труднощі та віддалити в невідому майбутність полагоду своєї внутрішньої консолідації.

Зайвим було би переходити всі етапи польської політики, щоби наглядно виявити її несамостійність. Ще найбільше самостійности з першого погляду виявляла польська закордонна політика в добі Скшинського. Одначе тільки з першого погляду, бо в суті річи вона була відгомоном пацифікаційно-стабілізаційних льокарненських настроїв. Коли на заході муровано стабілізацію, то — зовсім природно — що Польщу в значній мірі полишувано її власній долі. І тут польська закордонна політика найшлася в примусовому положенні шукати власних шляхів, щоби здержати й зафіксувати польську державну організацію на великому перехресті між СРСР. і Німеччиною. В цьому примусовому положенні Польщі граф Скшинський виявив був досить велику рухливість. В Женеві і в Льокарно складався він перед антантськими можновладцями, щоби в можливо якнайменше некориснім положення не поставлено Польщу у відношенні до Німеччини. Одночасно звернув він очі на Москву, а висліддом цього була візита Чічеріна у Варшаві. Справа стояла тоді так, що Москва, не оглядаючись на інтереси української й білоруської радянських республик, готова була ще раз зафіксувати границі ризького трактату (розуміється, тільки на якийсь довший час, бож ніщо — крім матерії — не є вічне!). Очевидно, Польща булаб змушена тоді піддатися в політичній і економічній ділянці в значній мірі супрематії Рад. Союзу.

Доба Скшинського була добою — так сказатиб — мирної політики Польщі. Опущена західними великодержавами, вона не мала иншого виходу, як в основу своєї політики ставити наскрізь мирні тенденції. Та затяжність і деяке обезцінення Льокарна — з одного боку, а з другого зростаюче напруження, а в дальшій консеквенції неминучість ґіґантської боротьби між двома світами за панування над земським глобом, між російським комунізмом і англьосаським буржуазно-демократичним світом (Вел. Британією і Злученими Державами), захитали мирною політикою Польщі. Травневий переворот у Варшаві, з таким захопленням повитаний комуністами Польщі, поклав кропку над і. В Польщі до голосу прийшла воєнна партія, яка виконала з політичного сідла польську націоналістичну буржуазію, що змагала до мира, до порозуміння зі східним сусідом, щоби в літах безпеки справити теперішню національну амальгаму в Польщі і здвигнути та закріпити будівлю однородної національно-політичної польської держави.

З польських справ.

Ах, ті національні меншости! — Грошей на будову шкіл нема. Аболіція для б. мін. Мальчевського.

Варшава, 1. вересня 1926.

Ще у вересні зачнуться знову праці комісії для національних меншостей. Склад комісії давній: Леон Васілєвський, пос. Звєжинський і д-р Лєверґерц. Головою комісії є мін. Млодзяновський.

Міністерство освіти повідомляє, що в 1926 р. не уділятиме ніяких субвенцій на будову шкіл, бо не має ніяких фондів. Тому шкода до нього звертатися в цій справі.

Тут ходять чутки, що президент Мосціцький уласкавить в найближчих днях генералів, арештованих у звязку з травневими подіями.

Справа Танжеру.

Льондон, 1. вересня 1926.

Тому, що англійський і французький уряди поставилися неприхильно до танжерських постулятів еспанії, положення в Танжері ще більше заострилося. Між поодинокими групами Европейців прийшло до сутичок. Лиш тільки кольонія італійська, зате між Еспанцями обурення.

Злучені Держави і гаґський трибунал.

Женева, 1. вересня 1926.

Нині рано зібралася конференція представників держав, котрі підписали статут міжнародного трибуналу справедливости в Газі, щоби розглянути американські застереження щодо приступлення Злуч. Держав до трибуналу.

польської армії переходять до резерви між 5. і 10. вересня всі роди зброї і служби, за винятком кавалєрії і кінної артилєрії; до 29. вересня полки, що є тепер у літніх таборах, між 8. і 10. жовтня кавалєрія і кінна артилєрія, до 30. жовтня кавалєрія корпусу охорони погранича.

— **Пропала 13-літня дівчина**, донька Марії Яренко, господині з Ляпок Мурованих. Дівчина називається Анна. Вона вийшла перед кількома днями з дому, пішла в напрямі Львова і з того часу пропала.

— **З хронічної хроніки.** В робітні дамських суконь Стефанії Смагач при вул. Супінського ч. 2. вкрали злодії кілька метрів англійської матерії. — З мешкання Юлії Солецької в домі міської різні вкрали злодії значну скількість ґардероби. — Арештовано Владислава Штайна, робітника без заняття і місця замешкання, за крадіж тютюну й єгипетських папіросок на шкоду пані Пепі Шльосберґ при площі Краківській. — Арештовано також вломника з Ковля Лейзора Райсмана, що приїхав до Львова „на виступи" і попався в руки поліції при вломі до помешкання Болеслава Маленського при вул. Конопніцької.

— **Слідство за нехтування українізації.** Житомирський окружний виконавчий комітет доручив окружній комісії в справі українізації передати прокуратурі справу керманичів деяких установ, що нарушили декрет про українізацію. Вони приймали на посади особи, що не знали зовсім української мови.

— **Друкарські похибки.** У вчорашньому числі „Діла" закралася в статті під назвою „Права робітнича опозиція" дуже немила похибка. На 3-тій сторінці в 11-тому рядку першого стовпця згори замісць „отже партійних к и т і в" має бути партійних н и з і в". В статті „З політичного життя Чехословаччини", в 23. стрічці з долу, подано, що „німецькі партії кооперують з ідентичними партіями чеськими", має бути: німецькі м і щ а н с ь к і партії. У новинці п. н. „Німецькі підводні лодки в СРСР." в першому реченні замісць „британська а д м і н і с т р а ц і я, має бути: британська а д м і р а л і ц і я".

— **„Свобода", ч. 34** містить: Дбаймо про себе! Завдання українського міщанства. Де справедливість? З політичної організації. Що пишуть польські газети? Марнування публичного гроша. Еміґраційні справи. Під крилами польської влади. Конґрес національних меншостей. Що чувати в світі? Новинки. Господарські вісти. Всячина. Дописи з краю.

— **Виділ Музичного Тов-а Лисенка** подає отсим до публичного відома, що в сім році йому вдалося заанґажувати до науки в Музичних Інститутах дві в и з н а ч н і сили фортепяну, які досі пробували у Відні, а іменно у Вищім Музичнім Інституті у Львові відому нашу піяністку В. Божейківну, яка рівночасно буде доїздити на науку фортепяну до Муз. Інституту в Перемишлі, а у Стрию п. Ґалю Левицьку. Виділ сподіється, що заанґажування тих сил, яких імена говорять самі за себе, вплине корисно як на престіж так і фреквенцію елєвів дотичних музичних шкіл. 408 1—1

Дописи.

Зборів. (*Політичне життя.* — *Народній Зїзд*). Політичне життя Зборівщини до недавних часів — це була незаписана карта. Повіт за передвоєнних часів у значній части русофільський, по війні не проявляв під політичним оглядом майже ніякої діяльности. Активні національні елементи проявили значну роботу в ділянці просвітній та економічно-кооперативній, не вдаючися майже зовсім у роботу чисто політичну. Также примицкли колись русофільські діячі, віддаючи себе освітній та економічній праці разом з українськими діячами, так, що партійні ріжниці під тим оглядом совсім себе не проявляють. Партійну марку заховали тільки нечисленні представники радикально-соціялістичної партії, які заховали тут ще зперед війни свої позиції. Вони розпочали весною ц. р. живу політичну аґітацію, старяючись позискати для себе нових прихильників. Спрагнені політичного проводу селяне тут радо спішили на віча, устроювані радикальною партією і обсяг впливу радикальної ідеольоґії помітно розширився. Радикальна аґітація, ведена під чисто партійними радикальними кличами, причинилася значно до поглиблення і так неприродної пропасти між селянством та інтелігенцією на шкоду тої культурно-просвітньої і кооперативно-економічної праці, яку провадять у нас досі люде доброї волі спільними силами. Та нема нічого злого, щоб не вийшло на добре. Примушені атаками радикальної аґітації, постановили національно настроєні групи, без ріжниці відтінків, приступити до політичної організації і політичної роботи в повіті. В короткім часі переведено в повіті мобілізацію національної інтелігенції і селенства і дня 17. серпня ц. р. відбувся в Зборові в салі Кружка У. П. Т. Повітовий Народній Зїзд, про що вже була в „Ділі" згадка.

По виборі Пов. Комітету й закінченні зборів відбув Пов. Комітет коротку нараду, постановляючи приступити негайно до живої вічевої й організаційної роботи, щоб поширити в повіті як найскорше зрозуміння до політичної організації на платформі національної солідарности всіх шарів української суспільности.

Орґанізаційний рух.

Політичне віче в Залізцях.

„Свобода", орган Українського Нац.-Дем. Обєднання, повідомляє:

Дня 19. серпня відбулося заходом Повітового Комітету УНДО в Зборові політичне віче в З а л і з ц я х, на яке явилося кількасот учасників. На віче прибув також посол К о з у б с ь к и й, щоби зложити своє посольське справоздання. Як відпоручник польської влади прибув на віче староста зі Зборова Жичинський, привівши зі собою більше число постерункових. По отворенню віча в часі промови пос. Козубського, коли бесідник став обговорювати польський закон про земельну реформу і кольонізаційні та парцеляційні практики земельних урядів", староста Жичинський на слова, що Мазури прийшли сюди кольонізувати не свою землю" — розвязав віче і силою розігнав вічевиків. Коли зібрані на знак протесту зачали співати народній гимн, староста Жичинський казав арештувати присутного на салі о. д-ра Андрія Іщака, пароха в Мільнім, якого відтак по переслуханню випущено на волю.

Зауважити належить, що делегат староства найбільше дразливий, коли обговорюється земельну справу і прямо не позволяє про цю справу говорити. Є відомости, що діється це під натиском кольоністів, між котрими є такі „риби", як посол Добія і пос. Бриль. Видно, що панам кольоністам не досить безпечно живеться під охороною жандармських баґнетів. Та вже старий Мольтке сказав, що баґнетом все можна осягнути, тільки сидіти на баґнеті не можна.

Не від речі згадати тут, що на радикальнім вічу в Я р о с л а в и ч а х, пов. Зборів, дня 15. серпня ц. р. явилося більше число кольоністів з тамтейшої кольонії, і коли референт п. Матчак зачав говорити про кольонізацію, Мазури счинили бучу, а на те староста Жичинський розвязав віче. Мазури страшно обурилися, що хтось може їм робити закид, що вони забирають землю, належну нашим безземельним селянам.

Українська Господарська Академія в Чехословацькій Республиці.

Ректорат Української Господарської Академії в Чехословацькій Республиці оголошує прийом нових студентів на зимовий семестр 1926/27 акад. року, який розпічнеться 15-го жовтня 1926 року.

Українська Господарська Академія в Ч. С. Р. по статуту, що затверджений міністерством хліборобства Ч. С. Р., є фахова школа з високошкільною організацією та з 4-літнім курсом навчання і розділяється на факультет: 1) економічно-кооперативний (відділи: статистичний, кооперативний та економічний), 2) агрономічно-лісовий (відділи: агрономічний та лісовий), 3) інжинірний (відділи: гідротехичний та хемічно-технольоґічний).

Для прийому встановлено такі правила: 1) В склад студентів Української Господарської Академії в Ч. С. Р. приймаються громадяне українських земель, чоловіки та жінки, з закінченою середньою освітою: гімназія, реальна школа, середня комерційна школа, середня сільсько-господарська і технічна школа, учительський інститут і т. п. школи, курс яких буде визнаний Професорською Радою Академії вистарчаючим для вступу в Академію. 2) Навчання в Академії безплатне. 3) Прохання про прийом належить надсилати до канцелярії Академії (Československo, Poděbrady, box. Central) найдалі до 1. жовтня 1926 року. 4) В проханні повинно бути зазначено: національність, вік, освіта, перелік документів, що прикладаються, факультет і відділ, на який кандидат хоче вписатися, а також точна адреса кандидата. 5) До прохання прикладаються такі документи: а) власноручний опис життя з обовязковим зазначенням місця та дати народження, місця постійного перебування кандидата в нормальні часи та національности кандидата, б) свідоцтво про освіту в оригіналі або в засвідченому зразку, в) три фотоґрафічні картки, г) підписка коритися правилам, що встановлені для студентів Академії, ґ) зобовязання, що кандидат буде вчитися в Академії на власні кошти і жадних претенсій чи то на стипендію, чи то на якунебудь допомогу з Академії мати не буде. 6) Особи, що вже подавали в минулому академічному році прохання до Академії і не були приняті з причини спізнення або відсутности вакансій, повинні, коли бажають кандидувати при новому прийомі, поновити своє прохання з зазначенням своєї адреси і в разі потреби доповнити документами. 7) Початок зимового семестру 15. жовтня 1926 року, до якого терміну зобовязані прибути всі особи, що будуть приняті в студенти Академії. 8) Вільних стипендій при Академії в сучасний мент нема, а тому студенти мусять вчитися лише на свій кошт. Рівнож кандидати не можуть розраховувати на ніяку допомогу установ Академії. Прожиточне мінімум в Академії виносить 500 ч. корон місячно. — Ректор Академії професор Щ о в г е н і в (в. р.).

Всячина.

Столиця самовбийників. Титул столиці самовбийників заслужила собі вповні теперішня столиця Мадярщини Будапешт. Осягнула вона рекорд у числі поповнених самогубств. Дня 21. серпня в день національного свята наложило на себе руку аж 16 людей. Найстарший зі самогубців мав 28, а наймолодший 19 літ. Кожний вибирав собі до вподоби спосіб самогубства. Наймодніші тепер у Будапешті способи самогубства — це отруя пірамідоном, аспірином і люміналем. Люміналем трояться переважно жінки. 21. серпня отроїлася ним молода жінка полковника, дізнавшися про смерть матери. Дуже часто перетинають собі будапештенські самогубці жили. Недавно один із таких самогубців не хотів ніяк допустити до себе лікаря, якого спровадили сусіди і не давав собі перевязати ран, треба було з ним звести формальну боротьбу. Є в Будапешті один дім, з четвертого поверху якого теж дуже часто кидаються самогубці на брук. А міст на Дунаю, званий мостом Франца Иосифа, дістав уже назву „мосту самогубців", бо з нього багатьох самогубців кидається в Дунай. Ця будапештенська пошесть самогубств почалася перед двома літами. Спершу падали її жертвою переважно біржевики і спекулянти, що побанкротували наслідком фінансової кризи. Потім перекинулася пошесть на комерсантів, де вона змагалася рівнорядно з ростучим числом збанкротованих фірм і крамниць. Тепер приняла вона чисто патольоґічний характер та вселилася між молодь обох полів.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Єсевського у складі 30 осіб виступає:
Субота 4.IX. Золочів.
Неділя 5.IX. Золочів.
Понеділок 6.IX. Броди.
Вівторок 7.IX. Броди. 193 20-?

3 ґімназії УПТ. в Рогатині. Початок шкільного року дня 15. вересня. Додаткові вступні іспити (до I—VII) доповняючі і поправочні дня 14. вересня (год. 8. рано). Додаткові вписи (о скільки є в котрій клясі місце) до 14. вересня включно. — З Головної Управи УПТ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Загальні Збори

Кружка „Рідної Школи" У. П. Т. в Чорткові відбудуться дня 16. вересня ц. р. в год. 2. по попол. в салі при вул. Шкільній, ч. 155 з отсим порядком нарад: 1) відчитання протоколу з попередніх загальних зборів, 2) звідомлення з діяльности за минувший рік 1925/26, а) звіт голови, б) звіт директора української гімназії, в) звіт завідателя бурси „Рідної Школи" УПТ., г) звіт голови Комітету Будови „Рідної Школи", 3) звіт касовий, 4) звіт контрольної комісії і уділення абсолюторії, 5) вибір нової Старшини, 6) зміна статута відповідно до тексту принятого львівським Воєвідством реск. з дня 23. червня 1926. ч. В. Р. 8005/26, 7) вибір делеґатів на Загальний Зїзд „Рідної Школи" УПТ., 8) внески і запити. 407

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.

Жідов, спасай Україну", що такий Данченко є мітичною особою. Ми не тільки не відкидали можливости істнування на світі якогонебудь Данченка як конкретної особи, але навіть подали, що біля вбитого Оскілка на Волині (але не на Підкарпатській Руси) крутився якийсь Данченко (знов же не Володимир), який видавав себе за коменданта чорноморської чи дніпровської дивізії. Був це невідомий нікому ближче тип, який з українськими соціялістами не мав нічого спільного, а не виключене, що будучи з галерії бандитсько настроєних „отаманів", є морально споріднений з кореспондентом „Моменту" і його методами боротьби.

Ось тільки вважали ми потрібним замітити з приводу замітки „Хвилі".

Церковні справи.

Конечність санації наших церковних відносин.

Церковна організація, — важний чинник у життю кожної нації, для нації поневоленої й гнобленої являється чинником першорядного значіння. Щоби не шукати далеко за прикладами, згадаймо про значіння для польської національної справи, головно на східних і західних „окраїнах" Польщі, латинської церкви, або дальше про значіння словацької чи ірляндської церковної організації для словацького чи ірляндського поневоленого народу. Також і наша українська церква, православна чи уніятська, положила в свойому часі немаловажні заслуги на полі національної справи.

Щоби одначе церковна організація могла розвинути належно свій благодатний вплив, щоби була корисною для даної нації, щоби її робота могла увінчатися бажаним успіхом, мусять керманичі тої організації відповідати свойому завданню, мусять бути людьми світлого розуму й благородного серця, а що найважніше, мусять тішитися у загалу свого духовенства та вірних повним довірям, глибокою пошаною й щирою любовю. Инакше всі їх зусилля будуть марні, инакше кермована ними церква не принесе ніякої користи для своєї суспільности, ба що більше, може стати для неї джерелом неодного лиха, як деморалізації, невірства і т. п.

З огляду на те члени кожної, а тим більше віруючої суспільности повинні бути сильно заінтересовані в тому, хто стоїть на чолі їх церковної організації.

Ми належимо до нації найбільш у цілому культурному світі поневоленої й гнобленої. Ми, як нація, позбавлені всяких прав. Тому перед нашою церковною організацією отвирається безмежне поле успішної діяльности, діяльности хочби тільки чисто церковної, але чисто церковної лише з першого погляду, бо в дійсности кожна розумна церковна діяльність є сама по собі рівночасно й діяльністю громадянською.

Та чи наша церковна організація, передовсім керманичі тієї організації, епископи, доросли до свойого завдання? Чи вони в силі зробити те, що в наших обставинах повинні би зробити, як для добра своєї церкви, так і для добра свойого народу? Чи вони мають ті прикмети добрих керманичів, про які ми в горі згадували?

Візьмім „найпопулярнішого" з них, еп. Хомишина. Кожній українській дитині відома ця постать, та чи з найкращого боку? На жаль, ні!

Хто з нас не чув про відносини в станиславівській дієцезії?

Більшу частину дієцезального духовенства перемінив епископ пихотним собі способом поведення в своєрідних донощиків. Наслідком цього завмерло там братнє пожиття між священиками; один перед другим лякається відкрити своє серце, висловити свої думки, бо не має певности, чи не говорить із донощиком, який перекрутить його слова до непізнання й так донесе їх епископові чи його повірникам, щоби тільки приподобатися кому слід.

Епископ понижує на кожному кроці найповажніших і старших священиків, через що упадає їх повага серед загалу духовенства і серед вірних.

Епископові чужі найзвичайніші правила доброго виховання; він обходиться зі своїми священиками грубо, некультурно, трактує їх не як слуг церкви, а як своїх парубків-наймитів, лаючи їх густо-часто простацькими словами.

В завідуванні своєї дієцезії поступає зовсім самовільно, не оглядаючися ні на справедливість, ні на закони, ні на правосильні звичаї та традицію. По думці тридентського собору, котрий в дисциплінарних річах нас не обовязує, завів окремий конкурсовий іспит при обсаді кожної парохії, а це тільки в тій цілі, щоби дошкулювати менше милим собі священикам та відчинити собі фіртку до особистої самоволі, усувати з пропозицій поважних і заслужених священиків та надавати найліпші посади молодикам, своїм прихильникам. При цьому не грає найменшої ролі ні спосібність, ні відповідність, ні моральна вартість кандидата; першенство навіть перед найкращими кандидатами апоміж жонатих священиків має завсіди целебс, хочби його кваліфікації були найгірші.

Самовільно поступає епископ також при розділюванні духовенству конгруи, яку польський уряд по думці конкордату віддає всю в руки епископа. Цю конгруу розділює епископ зовсім по своїй вподобі, а багато немилих йому священиків цілком її не одержує. Заощаджені цим способом гроші видає епископ на инші цілі.

Противзаконно завів еп. Хомишин у своїй дієцезії загальний обовязковий целібат духовенства, приневолюючи до нього насильно молодих людей, які до безженного стану не мають ніякого поклика ня. Наслідок цього такий, що примусові целебси ширять в народі небувалу досі деморалізацію.

Від років не обсаджує епископ посад „почетних" крилошан так, що всі ті посади тепер опорожнені. Причина цього очевидна та, що епископ не хоче надавати цеї почести жонатим священикам.

Через таке поведення втратив станиславівський епископ всяку повагу й авторитет серед загалу духовенства та своїх вірних і держиться свойого уряду тільки силою світської влади. Наслідком цього ширяться в дієцезії, а особливо в самій столиці дієцезії, в Станиславові, протестантські секти, яких там передше зовсім не було.

Не багато ріжниться від станиславівського епископа й епископ перемиський Коциловський.

Попереднє неморальне життя еп. Коциловського напятнував прилюдно в американській пресі його товариш із молодих літ проф. Карманський. Як еп. Хомишин, так і еп. Коциловський поступає супроти духовенства автократично й самовільно, ігноруючи представлення й ради найповажніших священиків. І він завів противзаконно в своїй дієцезії обовязковий целібат, через що й там почалася вже деморалізація, ширена молодими целебсами. Щоби між будучими священиками мати сліпо відданих собі й бездушних рабів, приймає до духовної семинарії щонайгірші одиниці зпоміж молоді.

Як поміту є епископ своїми священиками, свідчить факт суспензи пок. о. Волошинського, котрий через довгі літа був архипресвитером і два рази по смерти епископів управляв дієцезією.

Також еп. Коциловський втратив у загалу духовенства всяку повагу й авторитет та стягнув на себе ненависть вірних.

Знаменний є вислів епископа: „Я буду дальше своє робити, хоч би тільки мала горстка вірних осталася при мені". До загалу вірних отже відноситься він зовсім байдуже.

Декрет папи Венедикта XIV. постановляє, що всякий священик чи епископ, навіть патріярх, має бути позбавлений свойого уряду, коли щонебудь змінює в установах грецької церкви. Та видно, що папські декрети видаються тільки про людське око, або що наші епископи є понад тими декретами, або може право женитьби нашого духовенства не є правом чи установою грецької церкви, або звідці, що наша церква є тільки тим є со во грецькою церковою...

Инший папський декрет постановляє, що коли проти пароха або епископа звернеться „odium" значної частини вірних, тоді такий парох або епископ має бути усунений. А оба наші епископи стягнули вже давно проти себе ненависть загалу. Здається, що цей декрет має силу тільки серед тої суспільности, котра є сама в спроможности робити у себе порядки. Для поневолених, безсильних народів, і папський декрет без сили... Що більше, в душі огірченого члена поневоленої нації будиться мимоволі підозріння, що таких зненавиджених епископів удержується нарочно при владі в тому намірі, щоби поширювався розстрій в кермованих ними церквах, а через те обезсилювався нарід, що саме на руку гнобителям, з котрими все тримають найвищі церковні кола. Одначе українська суспільність не може мовчати. В імя добра і своєї церкви і свойого народу, ми мусимо змагати всіми можливими способами до якнайскорішого переведення санації нашої церковної організації. Помимо теперішнього лихоліття ми все таки в силі ту санацію перевести і то самі, коли покликані до того чинники відтягаються від свойого обовязку. Одного нам тільки треба: солидарности й послідовности. Коли на це здобудемося, ми справу виграли; колиж ні — то не нарікаймо на нікого... о. Є. в.

НОВИНКИ.

— **З церковних справ.** Епископ-суфраґан о. д-р Осип Боцян іменований на місце померлого о. Білецького архипресвитером львівської капітули, а о. прелат Тит Войнаровський — протонотаріем-мітратом. — В американських і канадійських українських часописах появилися вістки про недалеке відкликання греко-кат. епископа в Канаді о. Микити Будки. Еп. Будка мав би замешкати в Римі. Хто буде його наслідником, покищо не відомо. Чи ця вістка відповідає правді, не знати. Бо про уступлення еп. Будки писалося вже перед кількома роками, при нагоді 10-літнього ювилею його діяльности в Канаді. — В деяких органах преси подибуємо вістки про план іменування греко-кат. епископа для Північної Америки, де в останніх часах виказує успіхи аґітація українських автокефалістів. Про такий план в українських духовних колах у Львові нічого не відомо.

— **Ще в справі матуральних свідоцтв.** Від абсольвентів української гімназії в Станиславові одержуємо таку замітку: Іспит зрілости у нас відбувся в днях 12—16. травня. Від того часу минуло три і пів місяця, а дирекція гімназії не одержала з кураторії бланкетів, і не лише бланкетів, але й ніякої відповіди на всі урґенси Дирекції. Що це має значити? Яку мету має кураторія? Чи не ту, щоб абсольвенти української гімназії не могли вписатися до вищої школи, тимбільше, що речинець вписів на університет минає 15. вересня. Звертаємося до міністерства освіти, а в першу чергу до мін. Суйковського, щоб негайно видав кураторії доручення про надислання бланкетів. Також просимо українських послів, щоб негайно в цій справі інтервенціювали. **Підписи.**

— **„Слово Польске" апелює до Організації Народової** у Львові, щоби вона занялася вже раз справою відібрання від Українців церкви св. Петра і Павла на Личакові, бо „ten kościół jest polski, a zabrany przez Józefa II. dostał się potem nieprawnie Rusinom". Крім того є ще одна причина того апелю. Парохом тої церкви, на думку „Сл. Польс.", є небезпечний український аґітатор о. Дуткевич, що „виріжняється ненавистю до Польщі; в урядах виправляє демонстрацію та авантури". Ординарна і подла провокація, личить хіба тільки зараженій шовіністичним божевіллям компанії Прушинського і його тов., що з нечуваним цинізмом виправляють систематичну провокацію Українців у „Сл. Польс.".

— **Свящ. Табинський ректором духовної семинарії в Кременці?** Берлінський „Руль" подає, що українські православні круги в Польщі висвигають кандидатуру о. Тибинського, пароха українського православного собору у Володимирі Волинськім і професора православного богословського факультету варшавського університету, на становище ректора православної духовної семинарії в Кременці.

— **Переходять на польську унію.** Дня 29. серпня відбулося в Августіянськім костелі у Вильні торжество переходу на лоно „католицької церкви східного обряду" 13 православних вірних. Обряду приєднання довершив б. архимандрит Пилип Морозов і його помічник, б. православний священик Володимир Лісноброцький, що теж недавно перейшов на польську „унію".

— **Нищать українського купця.** Львівський маґістрат зарядив безправне замкнення торговлі набілом купця Петра Климкова (Глибока ч. 18) нібито тому, що він не має відповідного склепового уладження. В дійсности сталося це тому, що п. Климків конкуренційним веденням торговлі став невигідним для деяких впливових паскарських чинників. Не зважаючи на видану свого часу концесію, маґістрат перервав п. Климкову торговлю, замкнув склеп, але рівночасно не забув надіслати... податковий виказ.

— **Академічний Дім** у Львові при вул. Супінського 21 переходить з цим шкільним роком знова до ужитку українських студентів. Найде там приставовище понад 100 студентів університету. Українське громадянство, з окрема засібніші його представники повинні помогти уладити цей дім внутрі для цілей студентського приюту. Найпекучіша справа — справлення лежанок, яких досі уфундовано ледве 35 (ціна одного ліжка 50 зол.). Потрібно також грошей на инші меблі (столи, шафи, крісла і т. п.). Жертви посилати на адресу Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Чарнецького 26 (для Комітету Академічного Дому).

— **Річник 1903 іде до резерви.** У вересні ц. р. є річника 1903

Прийшовши до влади, воєнна партія з марш. Пілсудським на чолі почала теж запевнювати на право й на ліво, що азбукою польської політики є мир. Виступи й заяви мін. Залеського з особлившим натиском підкреслювали, що польська політика непорушно тримається мирних основ та що у відношенні до східного сусіда не руководиться ніякими агресивними намірами. Чи це справді відповідає дійсности, чи може слова міністра мають на меті тільки закрити дійсні, в даному випадку воєнні думки і наміри?

Перш усього особа марш. Пілсудського, теперішнього маскованого диктатора Польщі, не промовляє за мирною політикою. Воєнні алярми на підкладі польських плянів у відношенні до Литви, ясно вказують, що з особою Пілсудського публична опінія вяже не мир, але війну. Спішна реорганізація польської армії, зацікавлення самого през. Мосціцького польським воєнно-хемічним промислом, створення широко розгалуженої інституції інспекторів армії, поширені військові маневри, — все те не складається на мирні заходи. Армійські інспектори мають без сумніву ще инше завдання; вони мають стати не лише військовими, але й цивільними (горожанськими) виконавцями маскованої диктатури маршала.

В дальшому розвитку подій також цивільна адміністрація буде тим чи иншим способом узалежнена від інспекторів армії.

Керманичем закорд. політики формально є міністр Залеський. Та це зовсім безбарвна постать. Фактичним її керманичем є сам маршал, який ділає через свого довіреника, віцемін. Кноля, автора тзв. варшавської умови між Польщею і пок. Петлюрою. Які почування кермують п. Кнолем у відношенні до СРСР. — зайвим було би говорити.

В таких умовах зручну дипльоматично, але незручну політично пропозицію радянського посла Войкова не могла стрінути инша доля, як та, що згори їй була суджена. З того приводу півофіціяльний „Глос Правди“ в статті гол. редактора Стпічинського під нап. „Пропозиція п. Войкова“ (ч. 47 з 1. вересня) так висловлюється:

„Квестія (неагресії) стоїть у площині цілого европейського сходу, якому забезпечити мир це головний предмет журби Річипосполитої. І тому між ніякою з держав, що сусідують з Росією і нею, не можуть бути підписані умови про неагресію, які могли би поставити в инше положення котрунебудь з держав, що находиться в тій самій ситуації“.

Очевидно, п. Стпічинський не читав іще останньої заяви мін. Залеського, яка не вдоволяється збірним пактом всіх сусідуючих з СРСР. держав з Рад. Союзом, але вимагає, щоби той пакт був поставлений під контролю Ліги Націй, себто щоби СРСР. дав себе звязати рямками цього знаряддя політики великих держав. А що це є неможливе і виключене з одного боку, а з другого маючи на меті головне завдання і журбу Польщі: забезпечити мир на всьому европейському сході, то що лишається як ultima ratio? Мир чи війна? Очевидно, що війна в ближчій або дальшій майбутности.

Ф. Ф.

Початок боротьби в Женеві.

Переговори в справі місць у Раді Ліги Націй.

Справжньою причиною боротьби, що зачалася в Женеві дня 30. серпня ц. р., є справа зреалізування трактатів у Льокарно, а може навіть справа вдержання Ліги Націй. Бо нема сумніву, що в разі упадку льокарненських трактатів авторитет і само істнування Ліги булиб сильно наражені. А з другого боку реалізація льокарненських трактатів залежить тісно від реорганізації Ради Ліги, бо инакше Німці до Ради не ввійдуть. Звідси й величезне значіння боротьби за реорганізацію Ради. Якби ця боротьба не закінчилася порозумінням, наслідки того факту булиб фатальні.

Тепер ведеться боротьба за місця в Раді в комісії для реорганізації Ради. Основою нарад комісії є т. зв. травневі ухвали, що перейшли на предложення льорда Сесіля. Ті ухвали поминали справу поширення постійних місць у Раді Ліги, чого домагалися Еспанія, Бразилія і Польща. Це було ідентичне з відмовою, що й зрозуміла так Бразилія, зголошуючи негайно своє виступлення з Ліги. Натомісць травневі ухвали пропонували піднесення скількости непостійних місць до 9. З тих непостійних місць три місця малиб мати мандат 1-річний, три 2-річний, три 3-річний. Нарешті на основі травневих ухвал трьом непостійним членам Ради могло зібрання признати можливість поновного вибору, хоч тим їх фактичний вибір не був би ще загарантований, тим більше, що ухвала в цій справі вимагала кваліфікованої більшости ($^2/_3$ голосів зібрання).

Ці ухвали, приняті ще в травні, не вязали нікого й не означали остаточного рішення. Не здобули вони й апробати ні у Франції, ні в Еспанії, ні в Італії, ні в Польщі, ні тимбільше в полуднево-американських республиках. Теперішні засідання комісії для реорганізації Ради Ліги призначені саме на модифікацію травневих ухвал у такому змислі, щоби вдоволити всі заінтересовані держави.

Досі до порозуміння не прийшло. Еспанія виступає в комісії проти „півпостійних“ місць (мандати, що можуть бути відновлені), бо вона цим вдоволитися не думає. Польща виступає проти того, що травневі ухвали не дають повної гарантії поновного вибору, з чого виходило би, що вона вдоволилася би місцем непостійного чи пак „півпостійного“ члена. Представник Франції, відомий правник Фромажо, домагається, щоби можність поновного вибору була вирішена $^2/_3$ голосів уже при першім виборі, отже згори, а опісля, щоби до пізнішого фактичного вибору вистарчала вже тільки звичайна більшість зібрання, а дальше хоче, аби внесено прислугуюче зібранню право відкликання непостійного члена Ради.

Одначе внесення Фромажота, які слід уважати компромісовими, не знайшли сильнішої піддержки. Невдоволені ними і Польща, і Еспанія, і Італія. Тому для вирішення тієї справи вибрано спеціяльну підкомісію, яка мала негайно виробити внесення, що узгіднювали би становище наперед у комісії, потім на Раді, накінець на пленарному зібранні. Ця підкомісія матиме тяжкий горіх до згризення, але всеж таки кінець-кінців вона повинна довести до порозуміння.

З найновіших вісток з Женеви виходить, що є загальне бажання вносити якнайменше змін у травневий проєкт. Тому, що Еспанія заняла вижидаюче становище, одиноко тепер могла би комплікувати поважно порозуміння Південна Америка, яка домагається, щоби їй загарантувати у проєкті три непостійні місця в Раді.

Українці в РСФРР.

Наші переселенці в Кірґістані.

Харківські „Вісти“ з 27. серпня принесли під повищим заголовком фейлетон, в якому зясоване положення Українців, що переселилися ще за царських часів у Кірґістан. Ми дозволимо собі навести деякі вимки з того фейлетону.

В Кірґізії є цілі українські села і слободи — пише автор фейлетону — ні про яку українську школу, чи про адміністративне виділення українських сільрад та районів покищо ніхто й не думає. Українці-переселенці чули глухо, що є Українська Радянська Республика, і пишуть до нас листи, що колиж у нас мовляв буде своя школа, своя газета, тощо.

Ці українські села, роскидані по степах і горах, відірвані одне від одного, тонуть у темряві. На її тлі виникають страшні вчинки, що є для нас просто незрозумілими. Тамошні суди розбирають багато справ про насильства і зnative знасилування, про вбивства, підпали і самогон. Населення поголовно неграмотне. Так, наприклад, в суді виявилося, що в селі Покровське-Тітово полювання (лови) хлопців на дівчат, яких насилують, звичайне і буденне явище. Є цілі села та хуторі, де поголовно всі хорують на сифіліс. Ніякої лікарської допомоги там нема. Всі лікуються „власними засобами“. Поширена також пошесть згонювання плоду у жінок. Аборти роблять голками, шпильками, веретенами і т. и. І багато жінок вмирає наслідком того на закаження крови. Такий цей далекий край — кінчає автор — куди наших земляків занесла колишня недоля й безголовя. Треба якось зробити так, щоби культурну роботу серед переселенців-Українців у Кірґістані поширити і нам здається — каже автор, — що Радянська Україна може в певній мірі цьому допомогти.

За те прегарно поводиться Москалям на Україні додамо від себе і треба сумніватися, чи за працею для вигоди Москалів найдеться у харківського уряду відповідний час для опіки над українськими поселенцями десь там у Кірґістані чи Сибірі.

Українці на Північному Кавказі.

Слово „малорос“, — пише инший автор у томуж фейлетоні але про Північний Кавказ — що стало вже давно анахронізмом на Україні, неприємно вражає кожного, хто волею долі попадає в столицю північно-кавказького краю з України. Я тоже малорос — кажуть вам. І це „тоже малорос“ говорить зайвий раз про інертність, в якій перебуває справа культурного відродження серед Українців Ростова. Українська мова для „малороса“ сміховина, розважна річ після обіду, що цигарка для курця. Звертається до мене один службовець „тоже малорос“ і просить газету „Червоний Прапор“. „Дайте пожалуста... інтересно...“ — Свідомий свого доброзичливого вчинку, передаю газету, а він далі: „Посмейомся с женой. Знаєте, она хохлацкій язик очень любіт...“ Нічого собі, думаю. Тож і не диво, що й досі „малороссійскій“ Ростов не спромігся на власний хоч невеличкий будь-який культурний осередок.

Та проте український Ростов починає виявляти своє обличча. На заводах і підприємствах, де зосереджені компактні маси робітників-Українців, починає налагоджуватися культурно-освітня робота українською мовою. Насамперід при цих підприємствах істнує 6 драматичних гуртків, звичайно зі старим українським репертуаром. Є декілька українських хорів. Найкращий при спілці „шкіряників“. Хори, що здебільша виховані на народній і старій клясичній музиці (Лисенко, Давидовський) починають переходити до нової. Особливий вплив на ростовські робітничі хори мав одноразовий приїзд до Ростова Української Капелі „Думка“. Свіжу струю внесли в Ростовську „тоже малоросійську“ атмосферу кобзарі (1-ша Українська Капеля), що в серпні дали там 4 концерти.

Українські школи на Півн. Кавказі.

Українізація шкіл на Північному Кавказі почалася ще в 1922 р. Тепер є там 170 українських шкіл з 500 комплєктами. Найбільше українських шкіл на Кубані, бо аж 500. В Донській окрузі є їх 14, в Армавірській 3, Чорноморській 3. На Тереку і в Ставропільщині справа української школи стоїть найгірше, бо нема там ні одної

А потребу їх давно відчуває українське населення особливо в таких районах, як: Пятигірський, Олександрівський, Медвежинський та Ново-григорівський. В останньому районі українського населення більше половини.

Останніми часами помітно на Кубані приплив учителів Українців з инших губерній РСФРР, а також з України. Маючи на увазі цей приплив, а також випуск нових учительських сил Кубанським Педагогічним Технікумом, кубанський окружний відділ народньої освіти рішив українізувати в цьому шкільному році нових 200 шкільних комплєктів. Таку саму скількість намітив він зукраїнізувати і в слідуючому шкільному році. В цьому шкільному році починається на Кубані також українізація 20-ти шкіл другого ступня (професійних).

З преси.

До „Застереження“ львівської „Хвилі“.

Факт, що ми відразу здерли заслону з жидівської „правдомовности“ з приводу мнимого інтервю кореспондента „Моменту“ з мітичним „провідником українських соціялістів“ на „Підкарпатській Руси“ Вол. Данченком — дуже не подобався „Хвилі“, яка те нікчемне „інтервю“ передрукувала була з насолодою. Перш усього „Хвиля“ намагається відсепаруватися від цього знаменитого „інтервю“, вдаючи, що тут — мовляв — справа тільки між „Моментом“ і „Ділом“. Хочемо бути більше зрозумілі і тому зазначуємо, що зі загальної характеристики жидівської преси зовсім не виймаємо „Хвилі“.

Очевидно, ще більше не подобається „Хвилі“, що ми як на долоні виявили нужденний фабрикат жидівської преси і в пух і прах розбили штучно склеєний паперовий будиночок брехні. Тому вона, як потапаючий стебелиночки, хапається за останній уступ, де ми приймаємо можливість істнування типа, що називає себе Данченком. Видрукувавши нашу останню замітку товстим друком (тоді, як попередні наші висновки подано прихапцем, так собі „біг пес через овес“), „Хвиля“ пише:

„Діло“ є нестисле. Намагається доказати мітичність (в „Хвилі“ написано: містичність!) „Данченка“ а опісля твердить, що між шумовинням, викиненим кутними хвилями революції, був якийсь командант чорноморської дивізії Данченко. Отже не міт, не заслужений, знаменитий директор московського театру, але конкретна особа, що до характеру якої нема даних ні в напрямі солідаризування з опінії з „Ділом“, ані в напрямі простування голословних тверджень. Але слід застерегтися проти такої нехлюйної, хитрої і незручної боротьби, яку веде „Діло“ з „хитрою, зручною жидівською правдомовністю“. Така боротьба є неповажна“.

Ми не акробати і тому зовсім не полюємо на зручність. Згоджуємося що така боротьба, себ-то такі засоби боротьби з українським народом, є неповажна, не тільки неповажна, але й низька, огидна, крайно неетична, та тут ми безсильні. Чи можемо змінити жидівську психіку, яка творилася століттями серед крайного пониження, рабства і повного зматеріялізування та чисто зоольогічної племінної солідарности?

Важко зрозуміти штудерно стилізований уступ про міт, конкретну особу і голословні твердження. Це специфічний „вищий“ стиль „Хвилі“. Та догадуємося, що тут „Хвиля“ радіє нашою „нестислістю“. Мовляв, „Діло“ весь час твердило, що Данченко це мітична особа, що він не істнує, а під кінець допускає можливість істнування Данченка. І з того приводу велика радість. Мовляв „złapali Kościuszkiego“.

Слід замітити, що ми твердили, що В о л о д и м и р Данченко, тепер „провідник українських соціялістів на Підкарпатській Руси“, а передтим голова чи провідник соціялістів (не знати тільки чи соц.-демократів, чи соціялістів-революціонерів) в Камянці Под., який нібито ходив в делєгації до Петлюри з приводу появи плякатів „Бий